



# Hoe omgaan met ouders van overleden kinderen

*Carmen Naessens*

*Vlinderkind  
Slechts even kind  
tot je meeging met de wind*

## Inhoud

- Wie ben ik?
- Doel
- Theorie
- Praktische handvaten
- Vragen

## Wie ben ik?

- Kind & Gezin-verpleegkundige
- Rouw- en verliesconsulent
  - Praktijk
  - Praatgroep


## Doel

- Angst van hulpverleners wegnemen om gesprek aan te gaan
- Verbinding maken met ouders
- Beperkingen als hulpverlener
  - Eren vòòr corrigeren
  - Geen toverstaf

## Theorie

- Duale procesmodel van rouw (Stroebe en Schut)
  - Copingmodel
    - Verliesgericht
    - Herstelgericht

## Copingmodel

- Verliesgericht
    - Ervaring zelf centraal
    - Preoccupatie met verliesgedachten
    - Emotiegericht (pijn, verdriet, woede)
    - Wensdenken
    - Zoeken naar manieren van vasthouden
  - Herstelgericht
    - Aanpassen aan veranderingen
    - Afleiding van verlies
    - Ontkenning
    - Vermijding
    - Nieuwe rollen
- 

**Integratie van het verlies ontstaat door heen en weer slingeren tussen focus op het verlies en focus op het leven dat verder gaat.**



## Belang copingmodel

- Verschil mannen/vrouwen
- Fase herkennen (+normaliseren!)



## Praktische handvaten

- Verschillende leeftijdscategorieën
- Veilige omgeving
- Houding
- Inhoud van het gesprek

## Veilige omgeving

- Neem voldoende tijd
- Geen zintuiglijke stoorzenders
  - Hogere gevoeligheid ouders
    - (eerste) indrukken!
- Elektronica



## Houding

- Breng jezelf in positief!
  - Zitten/staan
- Professionele afstand vs helpend dichtbij komen
- Open lichaamshouding
  - Emotionele beschikbaarheid
- Oogcontact
- Stem



## Inhoud

- **Geen advies, geen oplossingen**
- Exploreer verlieservaring
  - Wat, waar, wie, hoe
  - Chronologie
  - Naam!!
  - Periode tussen overlijden en uitvaart

# Inhoud

- Woordkeuze
  - Open vragen
  - Hardop denken
  - Emoties benoemen
- Laat OMA thuis



## Schuldgevoel

- Definitie
- Adequaat vs inadequaat
- Belang van uitspreken
- Verklaring meegeven
- Niet trachten wegnemen

## Gesprek beëindigen

- Gevoel ouders nagaan
- Vragen
- Laat gegevens achter
  - Persoonlijk laten contacteren

## Take home messages

- Duale rouwproces: verlies vs herstel
- Aandacht – Thich Nhat Hanh
- Wees vooral jezelf
- WIFI opzetten!



